
PODSTAWY SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

NAWIGATOR

OPIS PROBLEMU

Napisać program znajdujący drogę przy użyciu algorytmu A*. Dla zadanych przez użytkownika parametrów n, r program generuje $\text{Graf\_losowy}(n, r)$, który prezentowany jest użytkownikowi. Użytkownik wskazuje myszką dwa punkty, między którymi wyznaczana jest najkrótsza droga.

Sprawdzić $n=100, r=0.1, 0.2, 0.5$;

Przez $\text{Graf\_losowy}(n, r)$ dla całkowitego $n>1$ oraz rzeczywistego $r>0$ jest poniżej rozumiana następująca struktura: Na kwadracie o boku 1 losowanych jest n punktów, stanowiących węzły grafu. Następnie, ustanawiane są krawędzie grafu w następujący sposób:

1. brana jest każda kolejna para węzłów, takich par jest $0.5n(n+1)$;
2. niech współrzędne tych węzłów to wektory v oraz z ,
  - z rozkładu jednostajnego na przedziale $[0, 1]$ losowana jest liczba losowa, x ,
  - jeśli $x < \exp(-|v-z|/r)$, wówczas jest ustanawiana krawędź między tymi węzłami.

Parametr r stanowi w przybliżeniu taką wartość, że jeśli węzły są w odległości mniejszej niż r , to prawdopodobnie będzie krawędź między nimi, a jeśli większej – to jej nie będzie.

ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

- Projekt zostanie napisany w języku Java, z wykorzystaniem wzorca projektowego MVC
- Model będzie stanowić:
  - implementacja algorytmu A*, operującego na abstrakcyjnych stanach,
  - implementacja grafu (reprezentującego siatkę miast), który posłuży do zaprezentowania działania algorytmu
- Program będzie udostępniał graficzny interfejs użytkownika, pozwalający na wprowadzenie zadanych wartości i wskazanie dwóch węzłów (miast) grafu, pomiędzy którymi ma być wyznaczona ścieżka. Jeżeli ścieżka istnieje – zostanie wyświetlona na ekranie (w przeciwnym wypadku zostanie wyświetlony komunikat o braku rozwiązania).

INSTRUKCJA UŻYTKOWA

Do uruchomienia programu potrzebne jest środowisko Java Runtime Enviroment (JRE). Po uruchomieniu programu należy:

- wpisać w odpowiednie pola wartość parametru r (pole **Rate**) oraz liczbę wierzchołków grafu (pole **Number**),
- kliknąć przycisk **Generate!**
- kliknąć przycisk **Start**, a następnie kliknąć na wybranym węźle, mającym stać się węzłem początkowym,
- kliknąć przycisk **End** i kliknąć na wybranym węźle, mającym stać się węzłem końcowym,
- kliknąć przycisk **Solve!**
- Na ekranie – jeśli istnieje – zostanie wyświetlona ścieżka pomiędzy wskazanymi węzłami, oraz w panelu **Logs** zostanie wyświetlona informacja o liczbie kroków, w której algorytm znalazł rozwiązanie,
- jeśli ścieżka pomiędzy zadanymi węzłami nie istnieje w panelu **Logs** zostanie wyświetlona informacja o braku takiej ścieżki

Pomoc jest dostępna również w menu programu (Menu → Help).

STRUKTURA PROGRAMU

W modelu zostały zaimplementowane następujące, związane z algorytmem A* i grafem, klasy:

class Node

Klasa reprezentująca wierzchołek grafu. Obiekt tej klasy przechowuje listę referencji na swoich sąsiadów (inne wierzchołki w grafie) – odpowiada to ideowo siatce dróg, które wychodzą z tego miasta

class Graph

Klasa grafu, przechowująca listę wierzchołków. Udostępnia metodę *init()* zwracającą stan początkowy s_0 , którym inicjowany jest algorytm A*.

class State (implementing ProblemState)

Klasa, której obiekty reprezentują stany, na których operuje algorytm A*.

Implementuje interfejs *ProblemState* – dzięki czemu udostępnia metody:

- *getEstimatedLength()* - zwraca wartość $f(s) = C(s) + h(s)$, s – badany stan
- *isFinish()* - zwraca informację, czy stan jest terminalny
- *extendStates()* - rozwija stan w zbiór stanów

wykorzystywane przez obiekt klasy AStar. Taka struktura rozwiązania pozwala algorytmowi A* operować na abstrakcyjnych stanach – dzięki czemu sam algorytm można wykorzystać do rozwiązania innego problemu, niekoniecznie związanego z grafem. W tym celu należy napisać klasę stanu implementującą interfejs *ProblemState*.

class AStar

Klasa stanowiąca implementację algorytmu A*. Operuje na listach stanów otwartych i zamkniętych. Udostępnia metodę *solve()*, w której do momentu znalezienia stanu terminalnego (lub stwierdzenia że jest to niemożliwe) rozwijany jest stan s_i , minimalizujący wartość funkcji

$$f(s) = C(s) + h(s)$$

gdzie

$C(s)$ - koszt dotarcia od stanu początkowego do stanu s - w przypadku grafu badanego grafu jest to przebyta droga od wierzchołka początkowego do aktualnie badanego.

$h(s)$ - heurystycznie oszacowany koszt dotarcia od stanu s do końca - w przypadku grafu jest to odległość w linii prostej do wierzchołka.

Po wprowadzeniu przez użytkownika parametrów, wygenerowaniu grafu, wybraniu punktów początkowego i końcowego i kliknięciu przycisku Solve tworzony jest obiekt klasy AStar, inicjowany stanem początkowym, a następnie wywoływana jest metoda *solve()* tej klasy – zwracająca w wypadku sukcesu stan terminalny (zawierający ścieżkę między węzłem początkowym a końcowym), bądź wartość null w wypadku porażki.

WNIOSKI

Udało się osiągnąć założenia projektowe, polegające na oddzieleniu struktury informacyjnej (graf reprezentujący miasta) od algorytmu A*, przez co sam algorytm może być wykorzystany do rozwiązania innego problemu.

Zaimplementowany w projekcie algorytm A* (pod postacią klasy AStar) pozwala na odnalezienie, jeśli istnieje, najkrótszej ścieżki pomiędzy dwoma wskazanymi przez użytkownika węzłami – miastami.

Realizacja projektu pozwoliła na zapoznanie się z algorytmem A*, oraz uniwersalnością metod przeszukiwania przestrzeni stanów.